

Nr 5.

Utlåtande i anledning av väckta motioner angående viss ändring av 32 § 2 mom. vägtrafikförordningen.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 163 i första kammaren av herr *Cassel* samt nr 207 i andra kammaren av fru *Sjöstrand*.

I motionerna, vilka äro likalydande, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om förslag till sådan ändring av 32 § 2 mom. vägtrafikförordningen, att Kungl. Maj:t, när det gäller i lagrummet avsedda personer, skall äga rätt att överlämna prövningen, huruvida de ur medicinsk synpunkt böra betros med körkort, till länsstyrelserna samt att till ledning för länsstyrelsernas bedömning utfärda nödiga tillämpningsföreskrifter.»

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, får utskottet hänvisa till motionerna.

Vägtrafikförordningen den 28 september 1951 trädde i kraft den 1 januari 1952. Enligt 31 § 1 mom. b) skall sökanden vid anmälan till förarprov förete av läkare enligt formulär, som Konungen fastställer, och inom tre månader före anmälningen utfärdat intyg, utvisande i vad mån sökanden lider av sådant lyte, sådan sjukdom eller sådan syn- eller hörselnedsättning, som väsentligen minskar hans förmåga att föra fordon av det slag, varom fråga är.

I 32 § finnas bestämmelser om utfärdande av körkort m. m. I 1 mom. föreskrives bland annat, att ansökan om körkort skall göras hos länsstyrelsen i det län, inom vilket sökanden är mantalsskriven, eller, om han icke är mantalsskriven i riket, hos länsstyrelsen i det län, där han vistas. Vidare finnas i sagda moment bestämmelser om vilka upplysningar ansökan skall innehålla och vilka handlingar som skola fogas vid ansökan.

32 § 2 mom. första stycket lyder:

»Har sökande fullgjort vad i 1 mom. föreskrivits, må länsstyrelsen, sedan av polismyndighet införskaffade yttranden kommit länsstyrelsen tillhanda, och efter den ytterligare utredning, som kan finnas erforderlig, för honom utfärda körkort. För sökande, som lider av sådant lyte, sådan sjukdom eller sådan syn- eller hörselnedsättning, som väsentligen minskar hans förmåga att föra fordon av det slag, varom fråga är, må körkort dock utfärdas allenast i de fall och på de villkor, som Konungen bestämmer.»

Vägtrafikkungörelsen den 7 december 1951 innehåller i 67—69 §§ bestämmelser om utfärdande av körkort i vissa fall m. m. I 67 § 1 mom.

sågs, att för sökande med sådant lyte eller sådan sjukdom, eller nedsättning, som avses i 31 § 1 mom. b) vägtrafikförordningen, länsstyrelse äger utfärda körkort i de fall och på de villkor, vilka angivas i de följande momenten i 67 §.

I 2 mom. sågs, att körkort för den, vilken lider av sådant *lyte*, som väsentligen minskar hans förmåga att föra fordon av det slag, varom fråga är, må utfärdas efter tillstyrkan av medicinalstyrelsen och förste bilinspektören samt på de villkor, som länsstyrelsen finner skäligt bestämma.

Enligt 3 mom. må körkort för den, som lider av *sockersjuka* eller *nedsatt hörsel*förmåga, utfärdas efter medicinalstyrelsens tillstyrkan och på de villkor, vilka styrelsen må hava angivit som förutsättning för tillstyrkandet.

I 4 mom. sågs, att har beträffande visst slag av sökande, för vilka jämlikt 67 § körkort må utfärdas efter medicinalstyrelsens tillstyrkan, styrelsen meddelat länsstyrelserna villkoren för sådan tillstyrkan, äger länsstyrelse utfärda körkort utan att i det särskilda fallet inhämta yttrande från medicinalstyrelsen.

Jämlikt 68 § skola särskilda villkor, som enligt 67 § föreskrivits för körkorts giltighet, anmärkas på körkortet.

Enligt 69 § äger länsstyrelse på därom gjord ansökan, vartill fogats läkarintyg och fotografi, som angivas i 31 § 1 mom. b) och c) vägtrafikförordningen, meddela *förhandsbesked*, huruvida lyte, sjukdom eller nedsättning, varav sökanden enligt läkarintyget lider, utgör hinder för utbeholdande av körkort. Vid prövningen skola bestämmelserna i 67 § äga motsvarande tillämpning.

I proposition nr 30 till 1951 års riksdag anhöll Kungl. Maj:t om riksdagens yttrande över bland annat förslaget till vägtrafikförordning. Propositionen behandlades av andra lagutskottet, som i sitt av riksdagen godkända utlåtande nr 30 uttalade följande beträffande nu förevarande spörsmål:

Givetvis är det önskligt att för de partiellt arbetsföra i görlig mån underlätta förvärvet av körkort. Bestämmelserna i 2 mom. enligt propositionen giva emellertid, såsom förut framhållits, generellt länsstyrelsens möjlighet att — i de fall och på de villkor, som Kungl. Maj:t bestämmer — utfärda körkort för sökande med medicinska brister. Man synes visserligen därvid främst ha tänkt på personer med sockersjuka eller hörselnedsättning. Emellertid har det lämnats öppet att till länsstyrelsens prövning även överföra frågor om körkort vid andra medicinska brister. Utskottet finner därför i anledning av motionen icke erfordras annat utskottets yttrande, än att utskottet påpekar angelägenheten av att i samband med utformningen av tillämpningsbestämmelserna till 2 mom. även undersökes möjligheten för att giva länsstyrelse befogenhet att utfärda körkort för partiellt arbetsför.

En ganska stadgad praxis förefaller ha utbildat sig vid Kungl. Maj:ts prövning av körkortsdispenser för personer med vissa lyten, såsom förlust eller förlamning av en arm eller ett ben, stelhet m. m. När medicinalstyrelsen och förste bilinspektören tillstyrkt dispensansökan, har sålunda regelmässigt dispens beviljats på de villkor, som angivits som förutsättning för tillstyrkandet. Med hänsyn härtill ifrågasätter utskottet, huruvida man

icke lämpligen också borde undersöka möjligheten att i tillämpningsförfattning helt eller delvis till länsstyrelse överflytta prövningen av dessa dispenser.

Utskottet. Motionärerna önska sådan ändring i vägtrafikförordningen, att Kungl. Maj:t skall äga rätt att till länsstyrelserna överlämna prövningen, huruvida person, som lider av sådant lyte eller av sådan sjukdom eller sådan syn- eller hörselnedsättning, som väsentligen minskar hans förmåga att föra fordon av det slag, varom fråga är, bör betros med körkort. Redan den nuvarande utformningen av ifrågavarande bestämmelse i vägtrafikförordningen giver Kungl. Maj:t rätt att överlämna beslutanderätten till länsstyrelse.

Kungl. Maj:t har också, såsom framgår av den nya vägtrafikkungörelsen, i mycket stor utsträckning givit länsstyrelserna sådan befogenhet. Sålunda må länsstyrelse, på de villkor för vilka här ovan redogjorts, utfärda körkort för person, som lider av lyte, sockersjuka eller nedsatt hörselförmåga.

Tilläggas må, att i sistnämnda kungörelse dessutom intagits en uttrycklig föreskrift om att länsstyrelse på därom gjord ansökan äger meddela förhandsbesked, huruvida lyte, sjukdom eller nedsättning, varav sökanden enligt läkarintyget lider, utgör hinder för utbekommande av körkort.

På grund av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att förevarande motioner, I: 163 och II: 207, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 12 februari 1952.

På andra lagutskottets vägnar:

DAVID NORMAN.

Vid detta ärendes behandling ha närvarit

från första kammaren: herrar Norman, Sten, Nils Elowsson, Sunne, Wistrand, Uhlén, Bengtson och Nils Theodor Larsson*;

från andra kammaren: herr Jacobsson i Igelsbo*, fru Johansson i Norrköping, herrar Nilsson i Göteborg, Hagård, fröken Höjer, herrar Carlsson i Bakeröd, Andersson i Alfredshem* och Odhe.

---

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.